

Handläggare
Anna Ahrencrantz
Telefon: 0850810267

Till Östermalms stadsdelsnämnd
2022-08-25

Yttrande i laglighetsprövning enligt kommunallagen

Överklagande av stadsdelsnämndens beslut 2022-05-31 § 8
Fritidssysselsättning i Hjorthagen-Norra Djurgårdsstaden. Mål
nr: 11463-22

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner yttrandet till förvaltningsrätten
2. Omedelbar justering

Sammanfattning

Förvaltningsrätten i Stockholm har förelagt Östermalms stadsdelsnämnd att yttra sig angående en laglighetsprövning enligt kommunallagen. Överklagan gäller nämndens beslut den 31 maj 2022, § 8. Ärendet avsåg fritidssysselsättning i Hjorthagen-Norra Djurgårdsstaden och nämndens beslut att avyttra en lokal på Skogvaktargatan 11 i Hjorthagen som nyttjats av en ideell förening för att bedriva fritidsgårdsverksamhet i stadsdelsområdet. Förvaltningen bedömer att klaganden inte anfört någon omständighet som innebär att beslutet strider mot lag eller annan författning.

Bakgrund

Förvaltningsrätten i Stockholm har förelagt att Stockholms stad, Östermalms stadsdelsnämnd, ska yttra sig över en kommunmedlems överklagande av nämndens beslut den 31 maj 2022, § 8. Ärendet avsåg fritidssysselsättning i Hjorthagen-Norra Djurgårdsstaden och nämndens beslut att ge förvaltningen i uppdrag att avyttra en lokal på Skogvaktargatan 11 i Hjorthagen som nyttjats av en ideell förening för att bedriva fritidsgårdsverksamhet i stadsdelsområdet. Klaganden anser att beslutet strider mot 5 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL). Detta då det enligt klaganden finns ett stort behov av insatser enligt 5 kap 1 § SoL på Östermalm eftersom narkotikakonsumtionen är alldeles för stor bland ungdomar i stadsdelen. Klaganden hänvisar till 5 kap 1 § p 4 och anför att nämnden aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka missbruk

bland barn och unga, vilket klaganden anser framför allt kan ske genom att nämnden tillhandahåller lämpliga fritidslokaler. Klaganden anser också att beslutet strider mot 5 kap 1 a § SoL då nämnden beträffande fritidslokaler i Hjorthagen inte samverkat med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Ärendet

Av 13 kap. 1 § kommunallagen (KL) framgår att varje medlem av en kommun har rätt att få lagligheten av kommunens beslut prövad genom att överklaga till förvaltningsrätten. Rätten kan inte bedöma lämpligheten och skäligheten i beslutet utan prövning kan endast ske i den begränsade omfattning som anges i 13 kap. 8 § KL.

Enligt 13 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas om:

1. det inte kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som fattat beslutet har inte haft rätt att göra det, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen, Östermalms stadsdelsförvaltning. Förvaltningsrätten har beviljat anstånd att inkomma med yttrande till den 26 augusti 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen arbetar i enlighet med bestämmelserna i 5 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) med insatser för målgruppen barn och unga. Arbetet bedrivs såväl genom förvaltningens myndighetsutövning som förvaltningens förebyggande arbete. För att förebygga och motverka missbruk bland barn och unga kan socialtjänsten utöver bestämmelserna i 5 kap 1 § SoL vidta åtgärder med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) om någons hälsa och utveckling riskerar att skadas allvarligt. Inom Östermalms stadsdelsnämnd organiseras myndighetsutövningen gällande barn och unga inom förvaltningens familjeenhet som arbetar med barn och ungdomar 0–19 år och deras familjer med insatser i form av stöd, behandling och skydd. Familjeenheten bedriver därtill ett förbyggande och uppsökande arbete som inte omfattas av myndighetsutövningen. Utöver familjeenhetens insatser bedriver socialtjänsten också annan förbyggande verksamhet för barn och ungdomar. Verksamheterna organiseras inom förvaltningens preventionsenhet som arbetar förebyggande med ungdomar genom verksamheter som ungdomsmottagning, fältassistenter och ungdomsgården Humlanhuset.

såväl barn och unga som övriga åldersgrupper. Arbete sker i enlighet med stadens budget och lagstiftning och utgår från stadens ANDT-program (Alkohol - Narkotika - Doping - Tobak). ANDT-programmet är baserat på regeringens nationella ANDT-strategi, som implementerats i både kommuner och regioner. Samverkan ingår i såväl stadens program som den nationella strategin och förvaltningen samverkar i dagsläget med olika aktörer och myndigheter gällande strategins övergripande mål om ett samhälle fritt från narkotika och dopning. Förvaltningen har en samverkansöverenskommelse med polisen och utbildningsförvaltningen som bland annat rör områdena *unga i risk för kriminalitet* och *skolan som brottsplats*.

Samverkansöverenskommelsen är nyligen reviderad och avser det gemensamma arbetet under 2022. I ett åtagande kopplat till detta område är det beslutat att förvaltningen ska genomföra kompetenshöjande insatser för att minska droganvändningen bland barn och unga. Detta är ett pågående arbete som sker i samverkan med bland annat polisen, skolor och församlingar på Östermalm. Förvaltningen bedriver därigenom samverkan med en rad olika aktörer som berörs i frågor som rör barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa.

Gällande socialtjänstens skyldighet att samverka i frågor som rör barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa enligt 5 kap 1 a § SoL vill förvaltningen lyfta en tidigare dom i förvaltningsrätten (mål 6356-20). Domen gäller bland annat kommunens skyldighet att samverka med regionen samt andra samhällsorgan och organisationer i planeringen av sina insatser för äldre och människor med fysiska och psykiska funktionshinder enligt 5 kap. 6 och 8 § § socialtjänstlagen. I domen konstaterar förvaltningsrätten att det inte närmare framgår av bestämmelsen hur kommunens samverkan med organisationer ska vara utformad.

Förvaltningsrätten fastslår att kommunen därmed har utrymme att själv avgöra hur samverkan ska ske och med vilka organisationer. Förvaltningsrätten fastslår vidare att något krav på att inför varje enskilt beslut samråda med andra inte finns enligt socialtjänstlagen. Förvaltning anser att likande tolkning kan göras i fråga om samverkan enligt bestämmelserna i 5 kap 1 a § SoL. Förvaltningen anser därmed inte att nämnden ifråga om beslutet att avyttra lokalen på Skogvaktargatan 11 har åsidosatt sin skyldighet att genomföra nödvändig samverkan i strid mot lagen.

Med hänvisning till ovan bedömer förvaltningen att klaganden inte anfört någon omständighet som innebär att beslutet strider mot lag eller annan författning.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Jan Rönnberg
Avdelningschef
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Delegationsordning för Östermalms stadsdelsnämnd – beslutad 28 april 2022
2. § 7 den 17 februari 2022, Östermalms stadsdelsnämnd
Fördelning av föreningsstöd år 2022
3. § 8 den 31 maj 2022, Östermalms stadsdelsnämnd
Fritidssysselsättning i Hjorthagen-Norra Djurgårdsstaden
4. Tjänsteutlåtande – Svar på skrivelse om Hjorthagens
ungdomsgård
5. Bilaga – Genomlysning av Östermalms stadsdelsnämnds
fritidsverksamhet för unga 2021
6. Bilaga – Stockholms stads strategi för fritids- och
ungdomsgårdar
7. Anslagsbevis - Östermalms stadsdelsnämnds protokoll för
den 31 maj 2022
8. Anslagstid - Östermalms stadsdelsnämnds protokoll den 31
maj 2022
9. Tjänsteutlåtande - Återrapportering av uppdrag om
fritidsaktiviteter i Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden till
SDN 31 maj 2022